

2 priedas. Lietuvių bendrinės kalbos, tarmių ir kitų kalbos atmainų funkcionavimo ir kaitos tyrimų 2011–2020 m. programa (2.1)

Eil. Nr.	Projektas	Vadovas	2017 m. atlikta	Finansuojama (metai)	2017 m. lėšos (Eur)
1.	Lietuvių kalbos institutas				
1.1.	Tarmių tekstynas	R. Bakšienė	Parengti spaudai leidiniai (su kompaktinėmis plokštelėmis) „Akmenės apylinkių tekstai“ (6 a. l.) ir „Leipalingio apylinkių tekstai“ (7 a. l.). Parengta leidinio „Daukšių apylinkių tekstai“ dalis (1,5 a. l.), leidinio „Taujėnų apylinkių tekstai“ dalis (1,5 a. l.) ir leidinio „Grinkiškių apylinkių tekstai“ dalis (1,5 a. l.).	2017–2019 m.	14900
1.2.	Serijos „Lietuvių kalbos tarmės mokyklai“ leidinio „Pietų žemaičiai varniškiai“ leidyba	A. Leskauskaitė	Serijos „Lietuvių kalbos tarmės mokyklai“ leidinio (su kompaktine plokšte) „Pietų žemaičiai varniškiai“ (sud. G. Judžentytė, V. Marčišauskaitė) (7 a. l.) leidyba.	2017–2018 m.	3600
1.3.	Valerijaus Čekmono straipsnių rinkinio leidyba	L. Kalėdienė	Valerijaus Čekmono straipsnių rinkinio (sud. L. Kalėdienė, N. Tuomienė) (40 a. l.) leidyba.	2017–2018 m.	7066
2.	Vilniaus universitetas				
2.1.	Lietuvių kalba diasporoje: mokėjimas, vartojimas, nykimas	M. Ramonienė	Baigti rinkti ir apdoroti kiekybiniai duomenys. Internetinėje sociolingvistinėje apklausoje (85 klausimų klausimynas) dalyvavo 617 užsiregistravusių respondentų. Duomenys perkelti į SPSS statistinę programą. Baigtos rinkti emigrantų ir kontrolinės grupės respondentų C testo atliktys. Iš viso apdorota ir išanalizuota po 6100 punktų tiriamosios grupės ir kontrolinės grupės atliktųjų. Baigti rinkti ir apdoroti kokybiniai duomenys – įrašyta 10 naujų giluminių interviu, 26 val. interviu iššifruoti ištisai, kita dalis interviu išrašyta dalimis, pasirinktinai pagal analizuojamus aspektus. Patobulinta ir papildyta projekto interneto svetainės medžiaga. Parengti 5 moksliniai straipsniai projekto tyrimo tema, 1 mokslinis straipsnis publikuotas. Parengti ir perskaityti 7 moksliniai pranešimai tarptautinėse konferencijose. Suorganizuotas baigiamasis projekto seminaras, kuriame perskaityti 5 pranešimai. Duoti interviu LRT radijui ir televizijai.	2015–2017 m.	16600
2.2.	XX a. 6–8 dešimtmečių tarmių garso įrašų skaitmeninimas ir jų publikavimas „Lietuvių kalbos tarmių duomenų bazėje“	V. Kardelis	Suskaitmeninta, koreguota, švarinta ir sukarpyta 480 val. kasetėse esančių garso įrašų. Originalūs suskaitmeninti garso įrašai parengti saugojimui wav formatu. Koreguoti įrašai parengti saugoti ir kelti į duomenų bazę mp3 formatu. Įrašai perkelti į išorinį kompiuterio diską.	2016–2017 m.	3833
2.3.	Studentų darbų fraziškumo tyrimai ir interaktyvusis frazemų sąvadas	V. Zubaitienė	Kaupti, konvertuoti ir koduoti tekstai, sukurti Humanitarinių mokslų, Socialinių mokslų, Biomedicinos mokslų, Technologijos mokslų ir Fizinių mokslų krypties patekstyniai po 240 studentų rašto darbų. Sudarytas bendras 1200 studentų rašto darbų 5 mokslo sričių tekstynas. Išskirti patekstynių baziniai leksiniai vienetai. Automatinio būdu sugeneruotos trižodės, keturžodės ir penkiažodės patekstynių frazės. Rankiniu būdu sutvarkyti patekstynių keturžodžių ir penkiažodžių	2017–2019 m.	15100

			akademinių frazių sąrašai. Perskaityti 5 pranešimai mokslinėse konferencijose, parengtas projekto sklaidos straipsnis, projekto darbai pristatyti seminaruose. Studijuota ir kaupta literatūra mokslinei monografijai. Sukurta ir administruota projekto svetainė (www.fraziskumas.flf.vu.lt).		
2.4.	Kalba. Tauta. Valstybė (konceptų pagal kognityvinės definicijos metodą analizė)	I. Smetonienė	Surinkta medžiaga konceptų <i>Kalba, Tauta, Valstybė</i> sisteminei analizei. Parengti sisteminių dalių aprašai. Surinktos ir susistemintos paremijos ir kiti reikalingi tautosakos duomenys, atlikta jų analizė. Pradėtas rinkti atskirų diskursų tekstynas. Atliktos studentų apklausos visiems trimis konceptams, surinkta ir apdorota po 163 anketas kiekvienam konceptui. Atlikta Vilniaus krašto gyventojų žodinė apklausa (100 respondentų) ir dalis apklausų analizės (20 730 sp. ž.). Atlikta užsienyje gyvenančių lietuvių apklausa (143 respondentų).	2017–2018 m.	15300
2.5.	Kalbinių nuostatų ir mokymosi motyvacijos įtaka lietuvių kalbos mokėjimui	L. Vilkienė	Studijuota tikslinė teorinė literatūra, kurios pagrindu sukurti tyrimo įrankiai: žodyno testas, C testas, kalbos mokymosi motyvacijos ir nuostatų klausimynai. Parengtas studijos teorinės dalies pirmasis variantas. Parengtas ir išbandytas žodyno testas ir 60 punktų C testas, kurio pagrindas – 3 skirtingo turinio abstraktumo lygmens publicistinio stiliaus tekstai. Parengtas ir išbandytas su 36 respondentais kalbinių nuostatų ir kalbos mokymosi motyvacijos klausimynas. Parengtas trumpas sociolingvistinis klausimynas ir sudarytas tyrimo medžiagos komplektas. Tyrimas atliktas šešiose Vilniaus gimnazijose ir surinktos 327 anketos. Atlikta pirminė dalies medžiagos – žodyno dydžio testo – analizė. Parengtas ir perskaitytas pranešimas tarptautinėje konferencijoje.	2017–2019 m.	12000
2.6.	Regioninių variantų ir tariamosios bendrinės kalbos (kvazistandarto) sklaida XXI amžiaus pradžioje: percepcinis tyrimas	D. Aliūkaitė	Sukurta variantų percepcijos tyrimo modelis. Parengti žemėlapių modelio, skirto variantų lokalizacijos užduočiai, prototipai. Parengtas tyrimo instrumentas, skirtas variantų percepcijos tyrimui. Parengti tiriamųjų atrankos kriterijai. Parengtas aukštaitiškų ir žemaitiškų geolektų ir regiolektų tekstų-stimulų tekstynas tyrimui atlikti. Atlikti žvalgomieji variantų percepcijos tyrimai žemaitiškame (Plungė) ir aukštaitiškame (Kaunas) punktuose. Tiriamieji eksperimentai atlikti 11 punktų (Kaune, Vilniuje, Varėnoje, Lazdijuose, Šakiuose, Marijampolėje, Jurbarko, Plungėje, Mažeikiuose, Šiauliuose, Panevėžyje) su 633 tiriamaisiais. Sukaupiti 493 medžiagos komplektai (anketos). Susisteminti variantų percepcijos tyrimo duomenys. Dviejuose metodologiniuose projekto seminaruose perskaityti 6 pranešimai.	2017–2019 m.	11100
2.7.	Monografijos „Kalbos variantiškumas ir jo vertinimas perceptyviosios dialektologijos požiūriu: variantų ir vietų vaizdiniai“ leidyba	D. Aliūkaitė	D. Aliūkaitės, D. Mikulėnienės, L. Geržotaitės ir A. Čepaitienės monografijos „Kalbos variantiškumas ir jo vertinimas perceptyviosios dialektologijos požiūriu: variantų ir vietų vaizdiniai“ leidyba (22 a. l.).	2017–2018 m.	5700

3.	Lietuvos edukologijos universitetas				
3.1.	Kalbos redaktorių požiūrio į naujųjų skolinių bei jų atitikmenų vartojimą ir jo sąsajas su norminiu tyrimas	J. Girčienė	Remiantis socialinių tyrimų metodika surinkta informacija apie Lietuvos periodiniuose spausdintiniuose leidiniuose, elektroniniuose informacijos šaltiniuose, leidyklose, vertimo biuruose ir kt. dirbančių kalbos redaktorių (stilistų) generalinę visumą. Nustatytas dirbančių kalbos redaktorių (stilistų) generalinės visumos dydis – 1023. Iš generalinės visumos atrinkta kokybiniam interviu reprezentatyvi 20 kalbos redaktorių imtis ir kiekybinei anketinei apklausai reprezentatyvi 279 kalbos redaktorių imtis. Remiantis lingvistiniais naujųjų skolinių ir jų atitikmenų variantiškumo tyrimais parengtas, išbandytas ir patikslintas pusiau struktūruoto interviu klausimynas, kurį sudaro 5 pagrindiniai klausimų blokai – 30 atvirojo tipo klausimų. Paimti interviu (vieno interviu trukmė 1–2 val.) iš 20 atrinktųjų kalbos redaktorių. Padaryti rašytiniai 20 interviu išrašai (vieno interviu išrašo apimtis ~ 40000 sp. ž., arba 1 a. l.). Parengti analizei lingvistiniu ir socialiniu aspektu sukoduoti išrašytųjų 20 interviu duomenys. Parengti 2 moksliniai pranešimai ir perskaityti tarptautinėje mokslinėje konferencijoje.	2017–2018 m.	11500
4.	Klaipėdos universitetas				
4.1.	Kupiškėnų, panevėžiškių ir uteniškių paribio šnektos XXI a.: kalbų kontaktų aspektas	A. Balčiūnienė	Parašytas mokslo studijos skyrius <i>Paribio šnektų kalbinė situacija XXI a.: teritoriniai ir lingvistiniai pokyčiai</i> (3 a. l.). Surengta ekspedicija į Anglininkų, Gataučių ir Vabalninko punktus, įrašyta ~ 20 val. garso įrašų. Parašyta po 15 p. mokslo studijos <i>Įvado</i> ir <i>Išvado</i> , parengtas literatūros sąrašas ir santrauka (~ 10 p.). Koreguotas ir redaguotas mokslo studijos tekstas (~ 6 a. l.). Parašytos dvi mokslo studijos dalys: <i>I. Rytų aukštaičių paribio šnektų tyrimų apžvalga ir naujų tarmėtyros krypčių perspektyvos</i> ir <i>II. Sociokultūrinių veiksnių įtaka paribio šnektoms XXI a.</i>	2015–2017 m.	13100
4.2.	Šiaurės žemaičių patarmės somatizmų semantinė sistema ir nominacija: sinchronija ir diachronija	D. Pakalniškienė	Sudarytas somatonimų registras iš rašytinių šaltinių (LKŽ, I–XX t., ~ 2500 leksemų), atrinkti šiaurės žemaičių somatonimai (~ 900 leksemų) iš DŽ, BŽ, žemaitiškų tekstų. Sudarytas somatonimų registras iš <i>Sakytinės kalbos tekstyno – Spontaniškos kalbos tekstyno</i> dalies (115 500 žodžių imties). Somatonimai išrinkti iš 30 tarminių žodynų ir įvairių tarmių aprašų, 7 specialiųjų žodynų. Atlikta 180 respondentų somatonimų vartojimo patikra 30 tarminių punktų. Atlikta pirminė STG sisteminių semantinių santykių analizė. Sudarytas sinchroniškai nemotyvuotų somatonimų registras iš etimologinių žodynų (galvos srities leksika). Surinkta gausi lingvistinė literatūra, apžvelgti tyrimo metodai. Suformuluoti teoriniai ir metodologiniai nominacijos ir motyvacijos tyrimų principai. Parengtas ir įteiktas publikuoti 1 straipsnis, perskaityti 2 pranešimai mokslinėse konferencijose.	2017–2019 m.	14300
5.	Vilniaus Gedimino technikos universitetas				

5.1.	Svetimžodžių funkcionavimo profesinėje kalboje tyrimas	R. Vladarskienė	Pagal Svetimžodžių atrankos metodiką iš Fundamentinių mokslų, Architektūros, Kūrybinių industrijų, Transporto inžinerijos, Aplinkos inžinerijos, Statybos, Verslo vadybos fakultetų ir Antano Gustaičio aviacijos instituto baigiamųjų magistro darbų išrinkti 485 svetimžodžiai ir aprašyti pagal Svetimžodžių aprašą. Iš viso perskaityta 2430 p. iš baigiamųjų magistro darbų. Iš jų parengtas aktualiausių svetimžodžių sąrašas. Perskaityti 6 pranešimai tarptautinėse mokslinėse konferencijose. Parengti 4 moksliniai straipsniai. Surengtas baigiamasis seminaras projekto rezultatams aptarti, jame perskaityti 4 pranešimai.	2015–2017 m.	14900
------	--	-----------------	--	--------------	-------